Efter mere end 23 år erkender Niels Holck:

Ja, det var en fejl at kaste fire ton våben

Af Lars Nørgaard Pedersen og Peter Thomsen

Niels Holck er fortsat forfulgt af sagen om våbennedkastning over Vestbengalen. Han mener, at der er flere indikationer på, at den danske stat modarbejder ham og aktivt bidrager til, at Indien kan få ham udleveret til retsforfølgelse. Rigsadvokaten bekræfter, at man aktuelt behandler sagen, og dele af blå blok fastholder, at Niels Holck bør udleveres. Stort interview med Niels Holck.

»JEG ER BLEVET EN BRIK I ET STORPOLITISK SLAGSMÅL.«

NIELS HOLCK

MAGASIN
SIDE 08

Redaktør Jette Holm - magasin@berlingske.dk
Layout Wunderkind Media - **Forsidefoto:** Asger Ladef

08

Interview

Med fire ton våben og et sovjetisk fragtfly skrev Niels Holck sig ind i en spektakulær udleverings-sag. Sagen er nu aktuel igen, og Berlingske har besøgt Niels Holck.

BERLINGSKE
2. SEKTION SØNDAG 10. MARTS 2019

Farvel til våbnene

AF LARS NØRGAARD PEDERSEN OG PETER THOMSEN
FOTO: THOMAS LEKFELDT

Med fire ton våben og et sovjetisk fragtfly skrev Niels Holck sig ind i en af Danmarks største diplomatiske kriser og blandt de mest spektakulære udleveringssager nogensinde. Sagen er blevet aktuel igen. Berlingske har besøgt hovedpersonen, som frygter en udlevering til Indien, men for første gang erkender, at det var en fejl at kaste våben over Vestbengalen.

Man skal langt ud for at finde Niels Holck.

Mod det nordlige Sjælland, forbi Hillerød, nordvest mod Helsinge, ud mellem gårde, marker, skel og kringlede landeveje.

57-årige Niels Holck bor på et nedlagt landbrug. En trelænget bygning, som er delt i 14 mindre boliger. Solfangere dækker taget på en af længerne, i et vindue ligger John Seymours »Den komplette håndbog i selvforsyning«, mens en fælles gårdsplads med græsplæne og borde samler beboerne. Bæredygtighed og fællesskab ligner vigtige omdrejningspunkter.

Men lige meget hvor langt ude på landet Niels Holck har bosat sig, kan han tilsyneladende ikke flygte fra sin fortid, og i dag erkender Niels Holck, at han for mange år siden begik en skæbnesvanger fejl.

Niels Holck er centrum for en af de største diplomatiske kriser i nyere dansk historie og en af de mest spektakulære sager om udlevering af en dansk statsborger til en fremmed magt. I årevis har Indien med en af verdens største økonomier lagt massivt pres på Danmark for at få Niels Holck udleveret. Den iskolde diplomatiske luft har påvirket visummuligheder og kan have kostet Danmark store summer i tabt eksport, selv om der er forskellige vurderinger af det reelle omfang.

Flere ministerbesøg de seneste par år indikerer dog, at det diplomatiske sår er ved at hele. Udenrigsminister Anders Samuelsen (LA) og statsminister Lars Løkke Rasmussen (V) har for nylig aflagt Indien besøg. Og på samme tid - eller måske netop derfor - er udleveringssagen nok en gang aktuel.

Niels Holck skal 24 år efter nedkastningen af mere end fire ton våben over Vestbengalen igen forholde sig til, om han pludselig må sige farvel til børn, bioprojekter og den trelængede bygning og i stedet indstille sig på en tilværelse i et indisk fængsel.

»Kom indenfor,« siger Niels Holck. Han står og smiler i døren. Hans entré, stue og køkken løber ud i ét. Over kommoden hænger to vigtige billeder. I den ene ramme Niels Holck med sine to storesøstre, i den anden hans første yogamester. Familie og meditation har præget hans livsbane. Et meterbredt træmøbel står i rummet. Det er bygget i genbrugstræ og dækket af et stort tæppe i patchwork. I vinduet står et seksfarvet regnbueflag.

Niels Holck fortæller, at den gamle sag om våbennedkastning forfølger ham - hver eneste dag. Han har ikke forladt Danmark siden 1997, fordi han frygter at blive arresteret i udlandet. De senere år har han arbejdet med såkaldt bioregional udvikling og grøn omstilling. Men det er tilsyneladende svært for ham at skabe en forretning. Så snart potentielle samarbejdspartnere hører navnet Niels Holck, springer de fra, siger han. Og hans datter på 11 og søn på 15 år bliver jævnligt konfronteret med deres fars fortid. For en uge siden stod Niels Holck med sin datter i den lokale brugs, da en bekendt kom hen og udbrød: »Nå, Niels, har de ikke fået dig sendt til Indien endnu.«

»Det var helt sikkert sagt i sjov,« siger Niels Holck.

»Men det minder mig om to ting: Sagen vil altid forfølge mig. Og mine børn skal tage stilling til, om deres far måske en dag skal i fængsel på den anden side af Jorden med risiko for tortur og død.«

Niels Holck har ellers både byrettens og landsrettens ord for, at han ikke kan udleveres - netop med henvisning til risikoen for tortur.

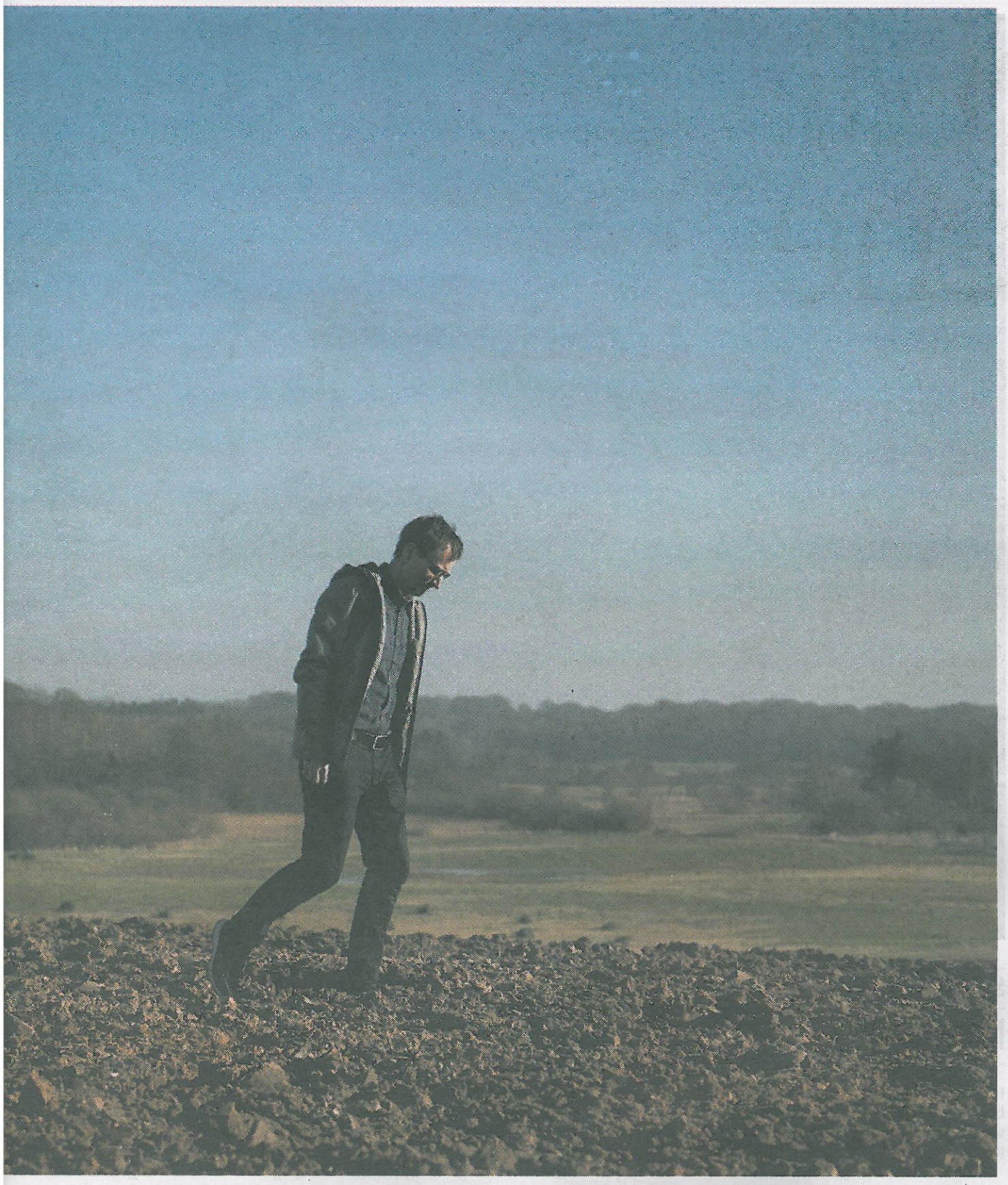
Men sagen rummer et åbenlyst sammenstød mellem handelsinteresser og den enkelte borgers retsgarantier, mellem politik og jura. I udgangen af 2016 sendte Indien en ny begæring om at få Niels Holck udleveret, og for nylig kom det frem, at danske og indiske myndigheder for tiden samarbejder om

BAG OM HISTORIEN

Sådan gjorde vi

Denne artikel bygger på interview med Niels Holck i flere omgange. Den beror også på bogen »De kalder mig terrorist« af Niels Holck og Øjvind Kyrø (2008), officielle udmeldinger fra Justitsministeriet, retsdokumenter fra udleveringssagen i Østre Landsret i 2011 samt åbne kilder i dansk, britisk og indisk dagspresse.

Sagen om en eventuel udlevering af Niels Holck til Indien er nok en gang aktuel. Rigsadvokaten arbejder på udleveringsspørgsmålet. Berlingske har besøgt Niels Holck for at høre, hvordan det påvirker ham, at han i yderste fald risikerer at ende i et indisk fængsel. I dag erkender han, at våbennedkastningen i 1995 var en fejl.

sagen. Politiken skrev i februar i år, at indiske repræsentanter er i tæt dialog med Rigsadvokaten om præmisserne for en udlevering. Rigsadvokaten bekræfter over for Berlingske, at man behandler udleveringssagen.

»Sagen vil altid være en del af mit liv. Den har kørt over så lang tid og været så voldsom,« siger Niels Holck.

I december 2018 forklarede udenrigsminister Anders Samuelsen, at forholdet nu var så godt, at et samarbejdsudvalg mellem Indien og Danmark efter otte års pause havde genoptaget arbejdet. Udenrigsministeren tilføjede, at politik og jura nu er skilt ad. Sagen om Niels Holck kører i sit eget »selvstændige, juridiske spor«, fastslog udenrigsministeren.

Juridisk er det springende punkt, om myndighederne kan argumentere for, at situationen siden sidste vurdering er forandret, for eksempel hvis den juridiske praksis eller forholdene i Indien har ændret sig.

»Da jeg første gang hørte, at sagen kørte i et separat, juridisk spor, blev jeg glad,« siger Niels Holck.

»Jeg tænkte, at nu vil man fra politisk hold ikke længere blande sig. Så indtil jeg hører andet, vil min officielle udtalelse være, at jeg er glad. Men jeg er holdt op med at tro på politikere. Allerede i 2017 gik det op for mig, at den danske stat faktisk hjælper inderne. Man har i den grad blandet politik og jura sammen.«

Har de danske myndigheder alene hjulpet med fakta om dansk lovgivning og ikke aktivt skubbet på for en udlevering, er det vel helt efter bogen?

»Ja, men det er ikke tilfældet,« siger Niels Holck.

Hvordan kan du vide det?

»Jeg ved, at den danske stat i dag deltager i forhandlinger om de forsikringer, der skal være til stede, for at den danske stat mener, at jeg kan blive udleveret. Jeg ved, at en betjent, som afhørte mig i 2017, var på vej til Indien for at forhandle om betingelserne for en udlevering, hvor præmissen var, at den danske regering skulle sige ja. Så er man da langt ud over kun at dele information og fakta med inderne.«

Det er noget af en påstand, at den danske regering aktivt skubber på for en udlevering?

»Det er ikke kun mig, der påstår, at de danske myndigheder har gjort mere end kun at dele fakta. Der er mange kilder på, at Danmark har assisteret Indien med at få mig udleveret. Jeg har selv læst aftaler mellem indiske og danske myndighedspersoner til min ugunst. Jeg har kunnet læse i indiske medier, at den danske regering hjælper med at formulere en begæring, så det kan ende med en udlevering. Og en dansk betjent har set mig i øjnene og fortalt, at det forholder sig sådan. For nylig blev det også detaljeret beskrevet, at inderne får hjælp hos Rigsadvokaten.«

Hvordan påvirker det dig?

»Jeg kan se, at jeg er blevet en brik i et storpolitisk slagsmål, som forfølger mig hver eneste dag. Det fortryder jeg bittert. I dag kan jeg godt se, at det var naivt at regne med, at jeg kunne træde ind på den scene uden at tro, at det ville ende, som det er endt,« siger Niels Holck.

»Jeg er og har altid været en fantast.«
NIELS HOLCK

Det sovjetiske transportflys to propelmotorer kværnede så højt i 1.000 meters højde, at man dårligt kunne tale sammen. Kalenderen viste december 1995, og Niels Holck havde arbejdet på dette øjeblik i månedsvis. Nu sad han i flyets lastrum omgivet af 300 AK-47-stormgeværer, 25 Makarov-pistoler, to snigskytterifler, ti RPG-7-raketstyr, 200 granater, 100 håndgranater og 23.600 patroner. De havde et certifikat med i flyet, hvoraf det fremgik, at våbnene skulle til hæren i Bangladesh.

Dokumentet havde gjort det muligt at købe våbenleverancen gennem en britisk våbenhandler. Sammen med fem lettiske besætningsmedlemmer havde de afhentet, pakket og surret tre net med våben. De tre store net stod i flyets lastrum med hver sin faldskærm.

Men Niels Holck vidste godt, at våbnene aldrig ville ende i Bangladesh, som der stod på certifikatet. Våbnene skulle i stedet kastes over området Purulia i den indiske delstat Vestbengalen. Modtagerne var en gruppe, som Niels Holck i dag omtaler som et lokalt vagtværn.

Siden 1981 havde Niels Holck jævnligt besøgt en bengalsk græsrodsbevægelse i Purulia, hvor han arbejdede med udvikling. Han kom tæt på lokalbefolkningen. Op gennem 1990erne eskalerede konflikten i Vestbengalen mellem styret og lokalbefolkningen i Purulia. Niels Holck var blevet kontaktet af et indisk parlamentsmedlem, som ønskede, at Niels Holck skulle skaffe våben til de lokale.

Midt i december 1995 skete det. Niels Holck, den britiske våbenhandler og den lettiske besætning lettede, flyet krængede over Vestbengalen, og tre net med våben og faldskærme forsvandt ud i natten.

Allerede dagen efter våbennedkastningen erfarede Niels Holck, at missionen var mislykket. De tiltænkte modtagere på jorden havde hverken fundet geværer eller granater. Samme dag satte besætningen kurs over Indien mod den pakistanske storby Karachi. Efter en mellemlanding i den indiske by Chennai blev besætningen pludselig beordret til at lande i Mumbai i Indien. Flyet og besætningen blev

Niels Holcks CV spænder vidt. Han har lavet kooperative udviklingsmodeller, smuglet guld, bygget skoler i Guatemala, bygget husbåde i København og været med i nogle af de største solcellesatsninger herhjemme.

dirigeret til en afsides holdeplads. Niels Holck sneg sig væk fra gruppen. Da soldater ankom, kravlede han over en to meter høj murstensmur med pigtrådshegn. Det lykkedes at flygte. Først mod Nepal, så mod København.

Den britiske våbenhandler og de fem lettiske besætningsmedlemmer blev anholdt og idømt årelange fængselsstraffe. De afsonede flere år under kummerlige forhold i indiske Kolkata, men samtlige endte med at blive benådet. Den britiske våbenhandler sad længst og blev løsladt i 2004 - på det tidspunkt afkræftet af tuberkulose.

»Jeg har virkelig haft det skidt med, at de sad inde. Men jeg har ikke haft dårlig samvittighed over, at jeg var snarrådig nok til at flygte,« siger Niels Holck.

Hvem præcist skulle have de våben?

»Der var etableret et vagtværn med en politiker i spidsen. Det vagtværn beskyttede blandt andet et nobelt udviklingsprojekt, som jeg havde været en del af i mange år. Våbnene var tiltænkt dem.«

Flere steder er bevægelsen Ananda Marga, som nogle steder bliver omtalt som en terrorbevægelse, blevet nævnt som modtager?

»Ananda Marga, som jeg kender den, er ingen steder opført som en terrorbevægelse. Grunden til, at bevægelsen er blevet nævnt, er, at den stod bag udviklingsprojektet i Purulia, men den var ikke en del af det vagtværn, som skulle have våbnene.«

Hvordan forklarer du din søn og datter, at du har smidt mere end fire ton våben ned over et andet land?

»Jeg var en del af et lokalsamfund, der blev angrebet. Vi prøvede på at forsvare det. Jeg er sikker på, at spurgte du modstandsfolk fra Anden Verdenskrig, der var med til kaste våben ned, ville de argumentere på samme måde,« siger Niels Holck.

Så du ser dig selv som modstandsmand?

»Ja, som modstandsmand mod et kommunistisk regime, der havde slået titusinder af mennesker ihjel. Det bør alle være. Jeg kan godt lide K. E. Løgstrups argument, da han reagerede på teologen Hal Kochs forsvar for samarbejdspolitikken under Besættelsen: Går vi på kompromis med vores livslove, er vi ikke mere.«

Kan man ikke tværtimod argumentere for, at en del af vores love er, at man ikke kaster våben ned over andre lande?

»Så det var ikke i orden, at englænderne kastede våben ned til danskerne under Besættelsen?«

Der er vel den åbenlyse forskel, at der - også officielt - var krig dengang?

»Når menneskerettighedsorganisationer, den indiske højesteret og det indiske parlament havde sagt, at det, delstatsregeringen foretog sig i Vestbengalen, var kriminelt, er det for mig som at sige, at vi var i en krigssituation. Men jeg er enig i, at man skal have udtømt alle muligheder, før det er i orden at bruge våben som nødværge,« siger Niels Holck.

Nede ved den lokale købmand bliver man mødt med skeptiske miner, når man fortæller, at man skal besøge Niels Holck. »Altså, han siger en hel masse, men det bliver ikke rigtig til noget,« siger en af de lokale. »Han har forsøgt at få os til at skyde penge i et projekt med lokale fødevarer, men da det kom til stykket, var der ingen penge til projektet. Og heller ingen varer.«

Man kan hurtigt få det indtryk, at alle tager stilling til Niels Holck. Til gengæld kan det være svært at finde ud af, hvad han egentlig tjener sine penge på.

SAGEN KORT

Niels Holck

I 1995 var Niels Holck en af bagmændene bag nedkastningen af mere end fire ton våben over den indiske delstat Vestbengalen.

Siden har han været et tilbagevendende stridspunkt i dansk udenrigspolitik, hvor Indien i flere omgange har krævet danskeren udleveret.

I 2010 og 2011 slog Retten i Hillerød og Østre Landsret fast, at Niels Holck ikke kan udleveres på grund af risiko for tortur. I 2016 begærede Indien igen Niels Holck udleveret. De senere år er det diplomatiske forhold mellem Indien og Danmark tilsyneladende forbedret. Flere ministre har besøgt Indien, og udenrigsminister Anders Samuelsen (LA) har sagt, at sagen om Niels Holck i dag kører i sit eget selvstændige, juridiske spor.

For nylig beskrev Politiken, at Rigsadvokaten samarbejder med indiske myndigheder om en mulig udlevering.

Niels Holck har lavet en udviklingsplan i det fjernøstlige Rusland med den lokale guvernør. Han har også lavet kooperative udviklingsmodeller. Han har smuglet guld for hundredtusinder af dollar, deltaget i amerikansk falskmøntneri og er engang stukket af fra politiet, som mistænkte ham for røveri, men han er aldrig blevet dømt for nogen af forholdene. Han har bygget skoler i Guatemala. Han har bygget husbåde i København. Han har levet under jorden. Han har deltaget i nogle af de mest ambitiøse danske solcellesatsninger. Og i dag? I dag siger han, at han lever af at rådgive andre om lokal bæredygtighed. Han taler om cirkulær økonomi og grøn omstilling, men mest om bioregional udvikling.

Niels Holck tror på, at borgere skal have ejerskab over de lokale ressourcer, og at hvert lokalsamfund har ret til at udvikle sig på egne præmisser.

Det er de tanker, der ligger bag de projekter, han involverer sig i.

»Jeg er projektmager,« siger Niels Holck.

Når man lytter til dine naboer, kan man også få den tanke, at du er fantast?

»Ja, jeg er og har altid været en fantast. Når man konkret arbejder for en anden måde, vi mennesker kan være i verden på, vil man opleve skuffelser, nogle gange store skuffelser. Men i modsætning til mange tror jeg, at vi nok skal klare den. Når min søn og jeg taler klima, og han spørger, om vi ender med at drukne, svarer jeg: Vi klarer den.«

Består dine projekter mest af tom luft?

»Hver gang jeg har sendt ti projekter af sted, er der kun ét, der er lykkedes. Jeg er ikke en dygtig forretningsmand. Det er derfor, jeg er konsulent. Mit mål er i samarbejde med andre at skabe en bæredygtig fremtid. Jeg har bygget skoler i Guatemala, men spørger du, om skolerne findes i dag, er mit svar: Det ved jeg ikke, og det interesserer mig faktisk mindre. Mit mål - dét, jeg får glæde af - er, når jeg sammen med andre arbejder for at skabe en bæredygtig og retfærdig verden. Når jeg er midt i det.«

Hvad tror du på?

Niels Holck tænker.

»Jeg er ikke i tvivl om mine værdier, men ord bliver ofte misforstået,« siger han.

Han tænker videre.

»Mine grundværdier er skabt af min far. Min far var byens fotograf i Aars i Nordjylland, og hans bagkontor var et fristed for byens skæve eksistenser. Så det har ligget som en grundværdi for mig, at alle er i øjenhøjde. Min fars liv var formet af, at hans mor blev klippet skaldet efter Anden Verdenskrig. Helt op i 1960erne måtte min farmor bede os om at gå ind i de lokale butikker for at handle. Så min far oplevede at være søn af en paria. Han fik også selv et svært liv, måtte gå ud af skolen for at tjene

eg fortryder
åben-
edkastningen.«
ELS HOLCK

penge og blev kvartalsdranker. Det er sågar sket, at han ikke dukkede op til vores juleaften,« siger Niels Holck.

Men faren lagde grundstenen for Niels Holck, fremhæver han.

»Min far var aldrig fordømmende, men mødte mig med interesse. Han har givet mig en frihed i min tanke, som jeg er dybt taknemmelig for. Mange af mine venner blev opdraget i faste rammer, de lærte at lystre. Jeg lærte, at jeg er fri. Jeg er også meget søgende. Imod mine storesøstres vilje blev jeg konfirmeret. Og som 17-årig lærte jeg at meditere af en indisk munk, og så flyttede jeg på landet ved Hobro og mediterede i et år.«

Familien på tilskuerrækkerne brød ud i klapsalver.

To betjente stod lige bag Niels Holck med håndjern i lommen. Da de vendte sig og forlod retslokalet – med håndjernene – åndede Niels Holck lettet op. Han var fri.

I Bredgade i Indre København stadfæstede Østre Landsret i 2011 det, som Retten i Hillerød også var nået frem til. Niels Holck kunne ikke udleveres til retsforfølgelse i Indien. Sagen var så principiel, at landsretten undtagelsesvist bestod af fem juridiske dommere. De vurderede samstemmigt, at der ikke var garanti for, at Niels Holck var sikret mod risikoen for tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling.

Årene op til afgørelsen havde været turbulente.

I 1997 landede Niels Holck på den græske ø Korfu på sin sidste udlandsrejse i mange år. Han rejste dertil på et falsk britisk pas. Som guldsmuggler har han haft ti forskellige identiteter som amerikaner, hollænder, brite, irer og newzealænder.

I 2002 meddelte daværende justitsminister Lene Espersen (K) både Folketinget og Indien, at Niels Holck ikke ville blive overgivet til inderne. Men som en udløber af terrorangrebene på tvillingetårnene og Pentagon blev reglerne i 2002 ændret, så man kunne udlevere danske statsborgere uden for Norden. Og så sendte Indien en begæring om at få Niels Holck.

Regeringen granskede Indiens ønske i næsten otte år. I april 2010 sagde daværende justitsminister Lars Barfoed (K) ja. Nu kunne Niels Holck godt udleveres. Det var den beslutning, Niels Holck fik prøvet hos domstolene. Byret og landsret sagde nej, og Rigsadvokaten nåede frem til, at afgørelsen ikke skulle for Højesteret.

»Så jeg har alle retsinstansers ord for, at jeg ikke kan udleveres. Jeg må kunne regne med, at det har retskraft,« siger Niels Holck.

»I dag forsøger man så alligevel at hjælpe inderne. Det er da at underminere grundlæggende retsprincipper.«

Hvis præmisserne har ændret sig, f.eks. den juridiske praksis eller forholdene i Indien, er det da helt efter bogen, at udleveringssagen bliver genoptaget?

»Det er jeg ikke enig i. Vi har to fundamentale retsprincipper om, at en domstolsafgørelse har endelig retskraft, og at vi ikke lovgiver med tilbagevirkende kraft.«

Vil nogle jurister ikke argumentere for, at du blander materielle og processuelle spørgsmål sammen? Altså, så længe den materielle sag om våbennedkastning fortsat er uafklaret i Indien, vil det processuelle spørgsmål om en mulig udlevering fortsat kunne behandles, også med tilbagevirkende kraft?

»Det kender jeg ikke juraen godt nok til. Men for mig er det at blive sat på et fly til Indien jo meget materielt. Det er ikke bare proces.«

FAKTA

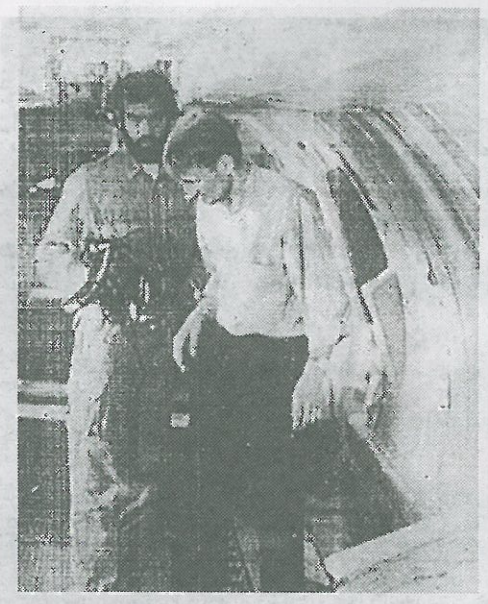
Sådan står sagen i dag

Rigsadvokaten bekræfter, at man arbejder på sagen. »Det er korrekt, at Rigsadvokaten sidder og behandler en sag om udlevering. Mere kan vi ikke sige,« oplyser Mikkel Thastum, kommunikationschef ved Rigsadvokaten.

I blå blok er der stemning for at udlevere Niels Holck, men også forsigtighed med at tage stilling. Dansk Folkepartis gruppeformand, Peter Skaarup, siger »principielt ja«: »Han skal kunne udvises, hvis Indien fortsat ønsker ham udleveret og vil have den sag ført til ende, som han var en del af.« Liberal Alliances udenrigsordfører, Henrik Dahl, siger, at »hvis vi kan få en aftale, så vi overholder de sædvanlige regler med, at vi ikke udleverer folk til dødsstraf og så videre, er Indien et civiliseret land, som vi samarbejder med om udleveringer«.
Venstres udenrigsordfører, Michael Aastrup Jensen, fremhæver derimod, at det er domstolens kompetence: »Derfor mener jeg ikke, at vi politisk skal blande os.«

De Konservatives udenrigsordfører, Naser Khader, har ikke ønsket at kommentere sagen.

Socialdemokratiets udenrigsordfører, Nick Hækkerup, fastslår, at vi skal være tilbageholdende med at udlevere folk til retsforfølgelse i udlandet: »Navnlig hvis – som i dette tilfælde – der kan være risiko for tortur. Skal man gøre det, skal der være nogle meget sikre retsgarantier og aftaler om afsoning.«

Niels Holck på det fly, hvorfra han i 1995 var med til kaste fire ton våben over Vestbengalen. Privatfoto

Hvis Rigsadvokaten i dag fortsat arbejder på begæringen fra 2016, er det vel også helt efter bogen?

»Ja, hvis Rigsadvokaten alene svarer på spørgsmål om, hvordan det danske retssystem virker. Men de sidder formentligt ikke bare og behandler sagen administrativt, men arbejder proaktivt for en udlevering. Det er i hvert fald påfaldende, at det sker, samtidig med at landenes forhold normaliseres.«

Hvorfor er det egentlig kontroversielt, hvis regeringen har vægtet hensynet til Indien over din sag? I Tibetsagen valgte man tilsyneladende, at hensynet til Kina stod højere end nogle demonstranters ret til at flage.

»Mit svar er, om menneskerettigheder er ukrænkelige, eller om menneskeliv kan gøres op i penge,« siger Niels Holck.

»Hvis jeg nogensinde skal kunne lægge denne sag bag mig, vil jeg være nødt til at føre bevis for, at våbennedkastningen var berettiget nødværge. Men det skal ske i en retssag uden korruption og løgne. Det er derfor, jeg har tilbudt, at sagen eksempelvis skal foregå et sted i Norden.«

Så du ønsker faktisk en retssag?

»Ja, hvis det sker under retslige, ordnede forhold.«

Er det ikke et paradoks, at din største frygt er en udlevering, men at du samtidig opfordrer til en retssag?

»Overhovedet ikke. Indien har ikke ratificeret FNs torturkonvention. At blive smidt ind i den kedel ønsker ingen. Men en retssag baseret på almindelige retsstatsprincipper ser jeg gerne.«

Bør du ikke bare tage din straf ligesom de øvrige involverede?

»Jeg vil gerne have en retssag. Straf vil jo være den naturlige forlængelse, hvis jeg ikke får ret. Så selvfølgelig er jeg klar til det.«

Tænker du i dag, at det var en fejl at kaste de våben?

»Ja.«

Hvorfor?

Niels Holck går for første gang under interviewet helt i stå. Han sidder med fingrene foran munden og stirrer ned i spisebordet. Han er stille i mange sekunder, men siger så:

»Da sagen kørte på sit højeste i 2010, sagde min daværende hustru: Niels, kan du ikke bare sige, at du fortryder. Dengang svarede jeg, at hvis jeg først erkender det, er jeg færdig. Jeg kunne ikke kæmpe, hvis jeg ikke troede på min sag. Da jeg i sin tid sagde ja til missionen, var det ud fra en præmis om, at de involverede landes myndigheder var klar over missionen, og derfor følte jeg mig på sikker grund. Jeg fejlkalkulerede i hvert fald den tillid, man kan have til myndighederne. I dag kan du også godt få mig til at sige, at det var forkert at kaste våbnene ned. Jeg synes ikke, at det var forkert at beskytte de mennesker, som våbnene var tiltænkt. Men selve handlingen var for stor og for voldsom. Vi skulle have fundet en anden løsning.«

Fortryder du i dag, fordi sagen bliver ved med at forfølge dig, eller fordi du erkender, at din handling var moralsk angribelig?

»Jeg mener, at det var moralsk rigtigt at handle. Men i dag ville jeg have handlet anderledes. Jeg fortryder våbennedkastningen. Jeg skulle være blevet på jorden, for eksempel som en del af det lokale vagtværn. Også selv om det havde været med livet som indsats.«

larp@berlingske.dk
ppth@berlingske.dk